

7/31472

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1571/3247/4805
Konu : Yazılı soru önergesi

24. / 07 / 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 13/07/2020 tarihli ve 43452547-120.07-E. 680600 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31472 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2020-610-E.1571/3343/4915
Konu : Yazılı soru önergesi

24/07/2020

Sayın Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31472 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Anayasanın 104. maddesinin on altıncı fıkrasında, sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle belirli kişilerin cezasını hafifletme veya kaldırmanın, Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri arasında gösterildiği malûmlardır.

Hükümlülerin sağlık sorunları nedeniyle cezalarının affına yönelik işlemler, titizlikle yerine getirilmekte ve düzenlenen raporlar doğrultusunda yasal şartları taşıdığı anlaşılanlar af bakımından Cumhurbaşkanının takdirlerine sunulmaktadır. Bu konuda Bakanlığımızın herhangi bir takdir yetkisi bulunmamaktadır.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

III- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Diğer hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunur. Ancak bu durumda bile hapis cezasının infazı, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa mahkûmun cezasının infazı iyileşinceye kadar geri bırakılır." hükmü uyarınca, ceza infaz kurumundaki bir hükümlünün

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

hastalığı sebebiyle cezasının infazının geri bırakılabilmesi için, hastalığının hayatı için kesin tehlike teşkil etmesi aranmaktaydı.

24/01/2013 tarihli ve 6411 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkra hükmü uyarınca, maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayaacağı değerlendirilen hükümlünün hapis cezasının infazının, iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği kabul edilmişti. Maddedeki "toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayaacağı" ibaresinin uygulamada çok geniş yorumlanması ve bu imkândan yararlanması gereken bazı hükümlülerin soyut gerekçelerle yararlanamaması gibi nedenlerle yapılan düzenlemenin sınırlı şekilde uygulandığı gözlemlenmiştir.

Bu sorunun giderilmesi amacıyla, 6545 sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 79. maddesiyle, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkrasında "toplum güvenliği bakımından tehlikelilik" unsuruna "ağır ve somut bir tehlike" kriteri eklenmek suretiyle, ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum bakımından ağır ve somut bir tehlike oluşturmayan mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılması düzenlenmiştir.

Yapılan düzenlemeyle, ağır ve somut tehlike açıkça belirlenmediği ve gerekçelendirilmediği takdirde, fıkra kapsamına giren hasta mahkûmların cezalarının infazının geri bırakılması amaçlanmıştır. Belirtilen bu düzenlemeler doğrultusunda, cezasının infazının geri bırakılması talebinde bulunan hükümlüler veya tutuklularla ilgili bütün işlemler, yasal şartları gözetilerek ilgili Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından yerine getirilmektedir.

B) 5275 sayılı Kanunun "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendinde, sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan ve koşullu salıverilmesine iki yıl veya daha az süre kalan kadın hükümlülerin (b) bendinde ise maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, diğer şartları da taşımaları hâlinde birinci ve ikinci fıkralardaki infaz usulünden yararlanabileceklerine; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirilmesi gerektiğine ilişkin hükümlere yer verildiği malûmlardır.

C) 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 5275 sayılı Kanuna eklenen Geçici 6. maddenin ikinci fıkrası uyarınca, 30/03/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere; sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler hakkında 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "iki yıl"lık sürenin, "dört yıl" olarak uygulanacağı; maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen altmışbeş yaşını bitirmiş hükümlülerin koşullu salıverilmeleri için ceza infaz

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Mevzuat Genel M¼d¼rl¼đ¼

kurumlarında geçirmeleri gereken s¼relerin, azami s¼re sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde d¼zenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebileceği; ağır hastalık, engellilik veya kocama h¼linin, Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teřekk¼ll¼ hastanelerin sağlık kurullarınca veya Adlı Tıp Kurumunca d¼zenlenen bir raporla belgelendirileceği h¼k¼m altına alınmıştır.

S¼z konusu h¼k¼m, 15/04/2020 tarihli ve 31100 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak y¼r¼rl¼đe girmiş olup, ilgili makam ve mercilerce bu madde h¼km¼ uyarınca işlem yapılmaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit G¼L
Bakan

